

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations

Mgr. Monika Šindelková
Katedra českého jazyka a literatury
Univerzita Palackého v Olomouci

Co je člověk schopný udělat pro zábavu?

- 1. úroveň:** základní škola; **ročník:** 6.
- 2. předmět:** český jazyk a literatura
- 3. časová dotace:** 1 vyučovací hodina (45 minut)
- 4. cíle:**

Žák se dorozumívá jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.

Žák se zapojuje do diskuse.

Žák identifikuje nejdůležitější myšlenky a témata textu.

Žák vnímá důležitost ochrany živočichů.

- 5. metody:** samostatná práce žáků, partnerská výuka, metody diskusní, vysvětlování, práce s textem, Vennovy diagramy
- 6. formy:** frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individuální práce
- 7. materiály:** pracovní list (text + úlohy), papíry, psací potřeby, počítač a projektor s plátnem (promítnutí fotografie)
- 8. literatura:**

ZOO Tábor podporuje zákaz zvířat v cirkusech. [cit. 2022-10-28]. Dostupné z: <https://www.zootabor.eu/zakaz-zvirat-v-cirkusech/>

Průběh lekce

Evokace (aktivity před čtením)

Úkol č. 1: Před čtením textu učitel pomocí metody Vennovy diagramy zjišťuje, jaké jsou prekoncepty a postoje žáků ohledně cirkusů a zoologických zahrad. *Ve skupinách vymyslete, co mají cirkusy a zoologické zahrady společného a v čem se naopak liší. Vaše řešení se spolužáky prodiskutujte.*

Možné řešení:

cirkusy – představení, cirkusový stan, akrobati, zvířata převážená a chovaná v klecích
zoologické zahrady – ochrana zvířat, ukázka krmení, dětská hřiště a stánky s občerstvením
společné – zvířata, péče a výcvik, život v nepřírodných podmínkách, většinou zpoplatněno

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations

Uvědomění (aktivity během čtení)

Žáci čtou text, následně plní úkoly a odpovídají na otázky. *Kde byste se s textem mohli setkat, pro koho je určen a jaká je jeho funkce? Které informace jsou pro vás nové? Vymyslete pro text vhodný titulek.*

Úkol č. 2: Žáci odpovídají na otázky k textu.

- 1) *Čím vším mohou být ohrožena cirkusová zvířata?*
- 2) *Jaký je rozdíl mezi cirkusy a zoologickými zahradami v souvislosti s výcvikem?*
- 3) *Na základě textu vysvětlíte spojení „pozitivní motivace“?*
- 4) *Jak chápete sdělení, že se zvířata „mění v bezduché stroje na peníze“?*

Možné řešení:

- 1) *proskakování hořícími obručemi, jízda na tříkolce, nevhodný výcvik, otrěsné životní podmínky, zavírání v malých prostorech, pravidelné a dlouhé přesuny, nevyhovující strava, málo kvalitní veterinární péče, stres, fyzické tresty hraničící s týráním*
- 2) *výcviky v zoologických zahradách jsou vhodné, aby nemusela být zvířata uspávána kvůli veterinárním zákrokům, zvířata dostávají pamlsky, nejsou trestána a nikdo je do ničeho nenutí*
- 3) *zvířata udělají to, co se po nich chce, dostanou odměnu*
- 4) *nemáme zvířata pro radost, ale vyděláváme pomocí nich peníze, nevážíme si zvířat*

Úkol č. 3: Učitel promítne fotografii, žáci ve dvojicích tvoří texty dle zadání. *Představte si, že jeden z vás zahlédl tento plakát. Chcete na představení jít, a proto napíšete tomu druhému SMS, jestli by nešel s vámi. Ten však nechce a zároveň vám svou odpověď zdůvodní.*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations

(ilustrační obrázek)

https://www.hodonice.cz/wp-content/uploads/post/2012/2012-08-31_cirkus_plakat.jpg

Možné řešení:

SMS 1: Čauky, hele, zítra u nás bude cirkus. Nepůjdem? Začíná to v 18:00 za pizzerií. :)

SMS 2: Ahoj, do cirkusu jít nechci. Viděl jsem video, jak tam se zvířaty zachází. Nelíbí se mi to.

Navíc by mi mamka nedala peníze. Nezlob se. :/

Úkol č. 4: Následně žáci vytvoří další text, přičemž bude změněn komunikační partner. Představte si, že máte jít se třídou do cirkusu. Napište paní učitelce, proč do cirkusu jít nechcete a požádejte ji o omluvu z vyučování

Možné řešení: *Dobrý den, paní učitelko, chtěl bych se zeptat, jestli byste mě, prosím, mohla omluvit z vyučování. Do cirkusu jít nechci, protože si myslím, že se zvířaty zachází špatně. Moc děkuji za pochopení. S pozdravem Lukáš Adamec.*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations

Úkol č. 5: Žáci odpovídají na otázky k vytvořeným textům.

Jaké informace jste napsali do SMS?

Možné řešení:

Napsal jsem krátkou zprávu. Jednak kamarádovi, jednak paní učitelce. Stručně jsem napsal, že ne/chci jít do cirkusu. Dále kdy a kde se to bude konat. A paní učitelce jsem napsal, proč tam jít nechci.

Reflexe (aktivity po čtení)

Úkol č. 6: Učitel vede žáky k definování důvodu důležitosti ochrany živočichů v souvislosti s textem, se kterým pracovali. *Proč nejsou cirkusy vhodné pro zvířata?*

Možné řešení: *Zvířata v cirkusu nežijí v přirozených podmínkách. Neměli bychom je využívat pouze pro peníze, ale měli bychom je respektovat, protože i zvířata mají nějaké potřeby. Mnohdy je trestají, žijí v malých klecích, nedostává se jim veterinární péče.*

Úkol č. 7: Žáci vytvoří plakáty podporující ochranu živočichů v souvislosti s tím, jak se se zvířaty v cirkusech zachází. Plakáty následně vyvěsí na chodbách. Zdrojem informací pro tvorbu vlastního textu budou texty, s nimiž žáci pracovali ve výuce.